

Utlåtande Rotel VIII (Dnr KS 2020/1135)

Skydd till anhöriga

Motion av Anna Rantala Bonnier och Lisa Palm (båda Fi)

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motionen anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Jan Jönsson anför följande.

Ärendet

Anna Rantala Bonnier och Lisa Palm (båda Fi) har väckt en motion i kommunfullmäktige. I motionen framförs att det finns en stor oro bland anhöriga till personer som rör sig i kriminella miljöer. Motionärerna hänvisar till en rapportering i P4 Stockholm om behovet av skydd för anhöriga till personer som befinner sig i kriminella miljöer och som hotas för att komma åt den egentliga måltavlan. Vidare skriver de att vittnesmål från rapporteringen fört fram att det är svårt att få stöd eller skydd. Att skydda individer som drabbas skulle i förlängningen skapa bättre förutsättningar för att människor ska våga vittna mot kriminella resonerar motionären.

Motionärerna föreslår att kommunfullmäktige skyndsamt ger ett utökat uppdrag samt ökade resurser till stadens sociala insatsgrupper att utöka arbetet till att också omfatta stöd och skydd till anhöriga till kriminella som utsätts för våld och hot av personer i kriminella miljöer.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, socialnämnden, Farsta stadsdelsnämnd, Spånga-Tensta stadsdelsnämnd, Södermalms stadsdelsnämnd, Folkets Husby, Fryshuset och Rinkeby föräldraråd. Folkets Husby och Rinkeby föräldraråd har inte inkommit med svar.

Stadsledningskontoret kan mot bakgrund av det arbete som staden redan idag bedriver, de förstärkta uppdragen i enlighet med budget 2021 samt förslag till *Stockholms stads program för stöd till anhöriga 2021-2024* konstatera att det inte finns anledning att ge nämnderna ytterligare uppdrag.

Socialnämnden gör sammantaget bedömningen att behovet av skydd och stöd till anhöriga till kriminella som utsätts för våld och hot ryms inom det befintliga arbetet som redan görs och planeras inom ramen för anhörigstöd.

Farsta stadsdelsnämnd erbjuder redan idag stöd och skydd utifrån socialtjänstlagen till den beskrivna målgruppen.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd delar motionens andemening om vikten av att anhöriga till kriminella som utsätts för hot och våld ska erbjudas ett samlat och adekvat stöd och skydd.

Södermalms stadsdelsnämnd delar motionärernas uppfattning att det är angeläget att anhöriga som drabbas av hot och våld får stöd och skydd.

Fryshuset ser positivt på förslaget att stötta och skydda familjer, anhöriga som är hotade, speciellt kopplat till kriminella nätverk/gäng/miljöer.

Mina synpunkter

Anna Rantala Bonnier och Lisa Palm (båda Fi) har motionerat om att anhöriga till personer som befinner sig i en kriminell miljö och som utsätts för våld och hot ska få stöd och skydd av stadens sociala insatsgrupper. Jag vill tacka för en motion som tar upp en viktig fråga.

Socialnämnden har nyligen tagit fram ett stödmaterial för stadsdelsnämndernas arbete med bland annat anhöriga till personer som har en kriminell livsstil. Stödmaterialiet är tänkt att uppmärksamma anhörigas behov av såväl samtalsstöd som praktiskt stöd. Stödmaterialiet bygger vidare på det nya programmet för anhörigstöd, som lyfter fram anhöriga till personer som utsätts för skjutningar eller dödligt våld som en grupp som stadens anhörigstöd har att rikta sig till.

Tillsammans med de rutiner som staden har tagit fram för att snabbt identifiera anhöriga och erbjuda stöd när en skjutning eller dödligt våld har inträffat, innebär detta en kraftig och välfinansierad ambitionshöjning kring stadens ar-

bete med de anhöriga vars liv välts över ända av den grova kriminaliteten. Redan idag finns det stadsdelsnämnder där anhöriga kan få hjälp av sociala insatsgrupper.

Motionärerna tar sikte på frågan om anhöriga som själva utsätts för hot eller våld. Arbetet med personskydd för hotade personer är i grunden en polisiär fråga – staden kan ge stöd exempelvis via socialtjänstens ordinarie insatser, Stödcentrum för unga brottsoffer eller indirekt via att stödja Brottsofferjouren, men insatser som avser rent personskydd är polisens ansvar.

Inom ramen för Trefas, stadens avhoppverksamhet och sociala insatsgrupper har staden ett mycket nära samarbete med polisen. När en person vill lämna ett liv i kriminalitet är det viktigt att nätverket kring personen uppmärksammas och att anhöriga ses dels som möjliga källor till stöd, men också som personer som själva kan behöva stöd, såväl från socialtjänsten som från polisen eller andra aktörer, och länkas vidare dit vid behov.

I budget för 2022 tillförs ytterligare resurser för stadens arbete med brottsutsatta och vittnen, liksom till att förstärka de sociala insatsgrupperna och ytterligare stärka socialtjänstens samarbete med polisen genom placering av socialsekreterare på fler polisstationer. Jag bedömer att staden har förmågan att ta sitt ansvar vad gäller att ge ett brett, handfast och flexibelt stöd till de anhöriga som motionen tar upp och vid behov länka dem vidare till polisens personskydd. Exakt vilken del av socialtjänsten som är ansvarig för att ge det stödet avgörs bäst av stadsdelsnämnderna i varje enskilt fall.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Motion om skydd till anhöriga

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden Jan Valeskog, Emilia Bjuggren och Karir Kasirga (alla S) och borgarrådet Torun Boucher (V) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Bifalla motionen
2. Därutöver anför följande

Det är glädjande att styret har utvecklat arbetet med skydd för anhöriga sedan denna motion väcktes. Det är av yttersta vikt för att uppnå en trygg stad att anhöriga till personer som befinner sig i kriminell livsstil ska erbjudas adekvat stöd och skydd.

Tillsammans med rättsväsendet måste staden göra allt för att de familjemedlemmar som drabbas av gatuvåldet, eller som har en närstående som rör sig i kriminella miljöer, ska känna sig trygga med att de erbjuds hjälp. Som vi kan läsa av remissvaret från Fryshuset är dessvärre detta arbete ännu inte färdigt och mer finns att önska gällande stadens insatser för denna målgrupp.

Stödet är ännu inte heltäckande och det praktiska stöd som borgarrådet hänvisar till i sitt utlåtande måste konkretiseras och förtydligas. Utifrån stadsdelarnas utlåtanden kan vi se att arbetet inte är samordnat och likvärdigt. Det är också en problematik som Fryshuset lyfter i sitt remissvar. Det får inte vara skillnad på vilket stöd man har möjlighet till beroende på vilken stadsdel man råkar bo i. Vidare så måste stadens socialtjänst veta vilket uppdrag som åligger dem gällande denna målgrupp. Som konstaterat så är rättsväsendet en viktig del i detta arbete men polisen har inte den typen av resurser som skyddade lägenheter eller ekonomiskt stöd under tiden en person inte kan vistas i sitt hem eller gå till sitt arbete och därför förlorar inkomst.

Skjutningarna och våldet fortsätter att öka. Människoliv fortsätter att skördas och våldet kryper nedåt i åldrarna. Barn har flera gånger blivit ofrivilliga vittnen och i vissa fall också offer för det grova våldet. Bakom varje skjutning står anhöriga, vänner och familjemedlemmar som inte bara sörjer utan också är oroade för sin familjs säkerhet. När våldet ökar- ökar också den grupp av människor som direkt påverkas. Staden måste gå in och möta behovet av skydd och stöd till anhöriga. Ansvaret får inte falla mellan stolarna. Det är oacceptabelt att personer som hotas av kriminella med stort våldskapital inte får ett fullständigt stöd från samhället. Stockholm måste bli bättre i detta avseende.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motionen anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Stockholm den 15 december 2021

På kommunstyrelsens vägnar:
ANNA KÖNIG JERLMYR

Jan Jönsson

Hans Altsjö

Reservation anfördes av Karin Wanngård, Jan Valeskog och Kadir Kasirga (alla S) och Rashid Mohammed och Torun Boucher (båda V) med hänvisning

till Socialdemokraternas och Vänsterpartiets gemensamma reservation i borgarrådsberedningen.

Ersättningsutskottet gjordes av Lisa Palm (Fi) med hänvisning till Socialdemokraternas och Vänsterpartiets gemensamma reservation i borgarrådsberedningen.

Remissammanställning

Ärendet

Anna Rantala Bonnier och Lisa Palm (båda Fi) har väckt en motion i kommunfullmäktige. I motionen framförs att det finns en stor oro bland anhöriga till personer som rör sig i kriminella miljöer. Motionärerna hänvisar till en rapportering i P4 Stockholm om behovet av skydd för anhöriga till personer som befinner sig i kriminella miljöer och som hotas för att komma åt den egentliga måltavlan. Vidare skriver de att vittnesmål från rapporteringen fört fram att det är svårt att få stöd eller skydd. Att skydda individer som drabbas skulle i förlängningen skapa bättre förutsättningar för att människor ska våga vittna mot kriminella resonerar motionären.

Motionärerna föreslår att kommunfullmäktige skyndsamt ger ett utökat uppdrag samt ökade resurser till stadens sociala insatsgrupper att utöka arbetet till att också omfatta stöd och skydd till anhöriga till kriminella som utsätts för våld och hot av personer i kriminella miljöer.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, socialnämnden, Farsta stadsdelsnämnd, Spånga-Tensta stadsdelsnämnd, Södermalms stadsdelsnämnd, Folkets Husby, Fryshuset och Rinkeby föräldraråd. Folkets Husby och Rinkeby föräldraråd har inte inkommit med svar.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 13 april 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontorets vill understryka att stöd och skydd till anhöriga till personer i kriminalitet är en angelägen fråga. I kommunfullmäktiges budget 2021 ges stadens nämnder flera uppdrag kopplade till arbetet mot det dödliga våldet i kriminella miljöer samt stöd till anhöriga. För att minska det dödliga våldet bedrivs ett intensivt och samordnat arbete tillsammans med Polis och Kriminalvård med riskindivider. Stöd och råd ges till anhöriga och andra närstående till personer i, eller på väg in i, våldsbejakande extremistiska miljöer samt till anhöriga som drabbats av skjutningar och dödligt våld.

Under 2020 har staden tagit fram förslag till *Stockholms stads program för stöd till anhöriga 2021-2024*. Programmet inkluderar även anhöriga till personer med koppling till våldsbejakande extremism, anhöriga till personer med en kriminell livsstil samt an-

höriga till personer som drabbats av skjutningar och dödligt våld. Råd, stöd och preventiva insatser är viktiga även för dessa anhöriga, som ofta lever i stressiga och utsatta situationer och behöver stöd för egen del samt riskerar att drabbas av ohälsa. I arbetet med att stödja och motivera personer att lämna ett kriminellt liv ses anhöriga som en resurs.

Staden erbjuder idag råd och stöd genom dels stödcentrum inom Framtid Stockholm som erbjuder stödjande samtal, rådgivning och praktisk hjälp till barn och unga mellan 12-21 år som utsatts för brott samt till deras anhöriga och vårdnadshavare. Några stadsdelsnämnder arbetar i dagsläget aktivt med anhörigstöd för målgruppen vilket bedrivs inom ramen för sociala insatsgrupper. Det arbete som pågår inom *Trefas*, förstärkt samverkan mellan staden, Polisen och Kriminalvården i syfte att förhindra dödligt våld, är en satsning med fokus på intensifierad samverkan där även anhörigas stöd och skydd beaktas. I vägledningen för stadsdelsnämndernas arbete med sociala insatsgrupper för unga vuxna framgår att anhöriga i behov av stöd ska länkas till relevanta verksamheter. Vägledningen kommer att revideras under 2021.

Stadsledningskontoret kan mot bakgrund av det arbete som staden redan idag bedriver, de förstärkta uppdragen i enlighet med budget 2021 samt förslag till *Stockholms stads program för stöd till anhöriga 2021-2024* därför konstatera att det inte finns anledning att ge nämnderna ytterligare uppdrag.

Socialnämnden

Socialnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 23 mars 2021 följande.

Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar till kommunstyrelsen på remiss av motion om skydd till anhöriga.

Reservation anfördes av Karin Gustafsson m.fl. (S) och Alexandra Mattsson Åkerström m.fl. (V), *bilaga 1*.

Socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 10 mars 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Socialförvaltningen instämmer med motionärerna om att stöd till anhöriga till personer i kriminalitet är en angelägen fråga och har uppmärksammat behovet. I 5 kap. 11 § 3 stycket SoL framgår att socialnämnden ansvarar för att ett barn, som utsatts för brott, och dennes närstående får det stöd och den hjälp som de behöver. Stödcentrum inom Framtid Stockholm erbjuder stödjande samtal, rådgivning och praktisk hjälp till barn och unga mellan 12-21 år som utsatts för brott samt till deras anhöriga och vårdnadshavare. Eventuellt ytterligare behov av stöd och skydd från socialtjänsten till familjen är en angelägen fråga som behöver utredas vidare. I juni 2020 fattade socialnämnden beslut om Stockholm stads program för stöd till anhöriga 2021-2024. Målgruppen anhöriga till personer med en kriminell livsstil och anhöriga till personer som drabbats av skjutningar och dödligt våld ingår i programmet. Programmet är ännu inte antaget i

kommunfullmäktige. När beslut i kommunfullmäktige fattats kommer arbetet med att implementera programmet påbörjas.

Socialförvaltningen har påbörjat ett arbete med att ta fram ett stödmaterial kring anhörigstöd för målgruppen i syfte att stödja stadsdelsförvaltningarna. Några stadsdelsförvaltningar arbetar i dagsläget aktivt med anhörigstöd för målgruppen och det arbetet bedrivs inom ramen för sociala insatsgrupper. Det arbete som pågår inom Trefas, förstärkt samverkan mellan Stockholms stad, Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta stadsdelsförvaltningar, Polisen och Kriminalvården i syfte att förhindra dödligt våld är en satsning med fokus på samverkan där även anhörigas stöd och skydd beaktas. I vägledningen för stadsdelsförvaltningarnas arbete med sociala insatsgrupper för unga vuxna framgår att anhöriga i behov av stöd ska länkas till relevanta verksamheter. Vägledningen kommer att revideras under 2021. Det pågår även ett arbete med att ta fram en vägledning för stadsdelsförvaltningarnas arbete med sociala insatsgrupper för unga som ska färdigställas under året. Stöd till föräldrar, partners och syskon till barn och vuxna som begår brott kommer att tydliggöras i bägge vägledningarna.

Sammantaget gör socialförvaltningen bedömningen att behovet av skydd och stöd till anhöriga till kriminella som utsätts för våld och hot ryms inom det befintliga arbetet som redan görs och planeras inom ramen för anhörigstöd.

Farsta stadsdelsnämnd

Farsta stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 15 april 2021 följande.

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på en motion från Anna Rantala Bonnier och Lisa Palm, båda Feministiskt initiativ, om skydd till anhöriga.

Reservation anfördes av Kjell Backman m.fl. (S) och Marre Mayr m.fl. (V), *bilaga 1*.

Farsta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 23 februari 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Sociala insatsgrupper (SIG) är en insats som bedrivs av stadsdelsförvaltningarna för unga vuxna mellan 19 och 29 år som vill lämna en kriminell livsstil. Motsvarande insats finns för ungdomar under 18 år som riskerar att hamna i eller har hamnat i en kriminell livsstil. Individerna får kontakt med en SIG-lots som bland annat kan inleda samverkan med Polisen, kriminalvården och frivården, psykiatrin, missbruks- och beroendevård samt Jobbtorg.

Socialtjänsten har enligt socialtjänstlagen 5 kap. 11 § en skyldighet att erbjuda stöd och hjälp till brottsoffer. Förvaltningen gör bedömningen att även hotade anhöriga till personer som rör sig i kriminella miljöer ingår i denna målgrupp.

Förvaltningen har erfarenhet av att individer som tillhör målgruppen har ansökt om stöd eller skydd. Socialtjänsten har i dessa ärenden haft en tät samverkan med Polisen samt gjort riskbedömningar för att utreda om den enskilde behövt skydd. Det har hänt att även anhöriga beviljats skyddat boende. Anhöriga erbjuds även individanpassat stöd av förvaltningens anhörigkonsulent.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 11 mars 2021 följande.

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Reservation anfördes av Rashid Mohammed m.fl. (V) och Anna Jonazon m.fl. (S), *bilaga 1*.

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 10 februari 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen delar motionens andemening om vikten av att anhöriga till kriminella som utsätts för hot och våld ska erbjudas ett samlat och adekvat stöd och skydd. Alla som utsätts för brott har möjlighet att få stöd och hjälp i olika former från polismyndigheten. I alla polisområden har polisen brottsoffer- och personsäkerhetshandläggare (BOPS) vars huvudsakliga uppgift rörande avhoppare är att:

- Utföra en riskbedömning för att utröna hur hotbilden kring personen ser ut
- Utifrån riskbedömningen bedöma vilka skyddsåtgärder som är nödvändiga samt utföra skyddsåtgärderna.

Förvaltningen har dock uppmärksammat att det ibland uppstår diskrepans mellan BOPS kriterier för skyddsåtgärder och en enskild individs upplevda oro. Dessa individer och deras anhöriga kan utifrån upplevd trygghet vilja flytta från sin stadsdel/kommun och i dessa situationer finns det möjlighet till stöd från socialtjänsten. Om individen själv vill flytta till annan ort kan socialtjänsten vara behjälplig med att etablera kontakt med socialtjänsten och deras sociala insatsgrupp (SIG) på den nya orten.

Förvaltningen är medveten om att den allmänna kunskapen om möjligheterna till stöd för personer som lämnar kriminalitet och deras anhöriga är förhållandevis låg och ser därför över kommunikationen kring denna typ av stöd. Detta är ett pågående arbete

där en kommunikationsplan rörande förvaltningens trygghetsarbete håller på att arbetas fram. Under året planeras för återkommande kommunikationsinsatser, både internt och externt, för att öka kännedomen om det arbete som bedrivs och de stödinsatser som finns att få.

Anhöriga till personer som rör sig i kriminella miljöer erbjuds stöd i form av anhörigstöd. Detta är ett individuellt samtalsstöd som ges på serviceyta, det vill säga utan föregående biståndsbedömning.

Under hösten 2020 besvarade förvaltningen en remiss från kommunstyrelsen gällande Stockholms stads program för anhöriga 2021-2024. Programmet är avsett att vara ett styrdokument för äldrenämnden, socialnämnden och stadsdelsnämnderna. I remissvaret ställde sig förvaltningen positiv till programmet som helhet och till vikten av att anhörigperspektivet och anhörigas behov av stöd lyftes. Särskilt positivt är att programmet lyfter informationstillgänglighet för anhöriga och handläggning av direkt stöd till anhöriga. Programmet föreslogs även omfatta barn som anhöriga, anhöriga till personer med koppling till våldsbejakande extremism, anhöriga till personer med en kriminell livsstil och anhöriga till personer som drabbats av skjutningar och dödligt våld.

Förvaltningen ställde sig även positiv till detta men lyfte att komplexiteten i dessa ärenden innebär att det behövs gemensamma stadsövergripande arbetssätt och ett större kompetensutvecklingsstöd för att ge anhöriga ett så bra stöd som möjligt.

Södermalms stadsdelsnämnd

Södermalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 25 mars 2021 följande.

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Ersätтарыttrande gjordes av Antonia Simon (Fi), *bilaga 1*.

Södermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 15 februari 2021 har i huvudsak följande lydelse.

I stadens nya program för stöd till anhöriga, *Stockholms stads program för anhöriga 2021-2024*, har målgruppen för anhörigstöd breddats till att omfatta även anhöriga till personer med kriminell livsstil samt anhöriga till personer som drabbats av skjutningar och dödligt våld. Programmet lyfter att anhöriga kan utsättas för riskfyllda situationer till följd av den närståendes kriminella livsstil och relationer och ofta är i behov av stöd för egen del. Många anhöriga känner sig ensamma och upplever en maktlöshet, vilket kan påverka den fysiska och psykiska hälsan negativt. Den preventiva ansatsen är därmed viktig även för dessa anhöriga. Arbetet med stöd till anhöriga omfattar alla

verksamheter inom socialtjänsten. Det innebär att alla anställda inom socialtjänsten i Stockholms stad har skyldighet att uppmärksamma anhörigas behov av stöd och att erbjuda stöd.

Förvaltningen delar motionärernas uppfattning att det är angeläget att anhöriga som drabbas av hot och våld får stöd och skydd. Förutsättningar och behov skiljer sig åt mellan olika stadsdelar i staden. Södermalm är en av de stadsdelar som inte har en egen social insatsgrupp och vid behov köps insatsen från annan stadsdel. Bedömningen är att det i dagsläget saknas underlag för att starta en insatsgrupp men förvaltningen följer utvecklingen av behov noggrant. Utifrån rådande förutsättningar menar förvaltningen att stödet ska tillhandahållas inom de strukturer som idag finns, såväl från myndighetssidan som från våra utförare, för att säkerställa att anhöriga får det stöd som de önskar.

Det är socialtjänstens ansvar att uppmärksamma anhöriga och att erbjuda preventiva och individuella insatser. Förvaltningens anhörigkonsulent kan erbjuda stöd till anhöriga vars närstående har en kriminell livsstil. Anhörigkonsulenten kan vid behov slussa vidare inom förvaltningen eller till annan huvudman.

Om individen behöver ett mer omfattande stöd såsom terapeutisk behandling för exempelvis posttraumatisk stressyndrom (PTSD) och/eller sorgbearbetning måste hälso- och sjukvården aktiveras utifrån sin kompetens, erfarenhet och sitt uppdrag. När det gäller behov av skydd för anhöriga som utsätts för hot om våld är det nödvändigt att polismyndigheten involveras genom att den anhörige själv kontaktar polisen, ibland med stöd av socialtjänsten, till exempel anhörigkonsulent. När brottet är anmält ansvarar polisen för en riskanalys för bedömning av skyddsbehov. Många gånger bör socialtjänst och polis samverka kring dessa individer för att samordning av eventuella stöd- och skyddsåtgärder ska kunna ske.

Fryshuset

Fryshusets yttrande inkom den 16 april 2021 och har i huvudsak följande lydelse.

Fryshuset ser positivt på förslaget att stötta och skydda familjer, anhöriga som är hotade, speciellt kopplat till kriminella nätverk/gång/miljöer. Anhöriga till denna målgrupp behöver generellt mer stöd och skydd än den som når dem idag.

Det underlag som vi har fått ta del av indikerar att detta behov idag inte har en hemvist i stadens strukturer och faller mellan stolar. Dock är underlaget väldigt begränsat då det endast ger ett alternativ att beakta i form av SIG. Det saknas underlag till andra alternativ som skulle kunna vara aktuella inom staden, alternativ stadsdelarna. Därför kommer vårt svar ta det bristande underlaget i beaktan även om vi i sak är för ett ökat skydd och stöd för anhöriga som hotas eller riskerar att fara illa.

Anpassa insatsen beroende på problembilden

Det behövs en nulägesanalys för att förstå storleken på problematiken så att Staden inte svarar med en insats som är begränsat till en viss stadsdel om det skulle visa sig att behovet finns i flera delar av staden. Vilka andra stadsdelar skulle kunna vara aktuella utifrån problembilden och behoven. Är problemet hanterbart för de lokala SIG-grupperna? De som innefattas inom hotbilden kan ha en mängd olika behov att ta i beaktning. Är problemet mer utbrett och så pass komplext att det skulle behövas att det tex byggs ut en central kunskap och center där anhöriga kan vända sig till och få anpassat stöd? Idealiskt vore om alla som behöver skydd och stöd i staden skulle kunna få det och att fick det på lika villkor.

Vidare ser vi att målgruppens bristande grundläggande förtroende för kommunala/offentligaktörer kan vara ett hinder för att nå ut med skydd och stöd till anhöriga. Här ser Fryshuset att samverkan med civilsamhället och avhopparverksamheter som har erfarenhet av att nå och jobba med målgruppen kan vara en viktig brygga och ingångsläge att ta i beaktan.

Anhöriga, vilka innefattas?

Inom begreppet anhörig ryms tyvärr inte alla som faktiskt kan komma att behöva stöd och hjälp i denna fråga. När hot förekommer mot anhöriga så är det tyvärr inte begränsat till de som idag innefattas av begreppet. Begreppet i sig är korrekt men hur det tillämpas och vilka de innefattar kontraproduktivt och fyller inte den funktion som den skulle kunna. I och med det blir användandet av stödet även begränsat. Därför är vår rekommendation att begreppets innebörd och vilka som innefattas också ses över och breddas.

Reservationer m.m.

Socialnämnden

Reservation anfördes av Karin Gustafsson m.fl. (S) och Alexandra Mattsson Åkerström m.fl. (V) enligt följande.

1. Bifalla motionen i sin helhet.
2. Därutöver anför följande.

Det är glädjande att förvaltningen delar vår uppfattning om att anhöriga till personer som befinner sig i kriminell livsstil ska erbjudas adekvat stöd och skydd. Tillsammans med rättsväsendet måste staden göra allt för att de familjemedlemmar som drabbas av gatuvåldet, eller som har en närstående som rör sig i kriminella miljöer, ska känna sig trygga med att de erbjuds hjälp. De får inte lämnas ensamma i en oerhört svårhanterlig och traumatisk situation.

Skjutningarna och våldet fortsätter öka. Vi vet att 2020 var ett rekordår i antalet skjutningar i region Stockholm och att 23 personer dog i samband med skottlossningar. Det är människoliv som fortsätter att skördas och våldet kryper nedåt i åldrarna. Barn har flera gånger blivit ofrivilliga vittnen och i vissa fall offer för det grova våldet. Bakom varje skjutning står anhöriga, vänner och familjemedlemmar som inte bara sörjer, utan också är oroad för sin familjs säkerhet. När våldet ökar - ökar också den grupp av människor som påverkas och där måste staden gå in och möta behovet av skydd och stöd till anhöriga. Ansvar får inte falla mellan stolarna. Det är oacceptabelt att personer som hotas av kriminella med stort våldskapital inte ska få stöd från samhället

Kunskapen om vad för stöd som erbjuds från staden till personer som lämnar kriminalitet, och till deras anhöriga, är låg. Vi får i vittnesmål höra hur syskon, vänner och mammor vädjar om hjälp och en trygg plats att vända till sig för att bearbeta vad de har varit med om.

Vi ställer oss positiva till det förvaltningen skriver kring anhörigstöd, anhörigprogram och stöd till brottsoffer, men vi vill också poängtera att det behövs mer. Det stöd som finns att få idag räcker inte till när det kommer till skydd för anhöriga till personer som rör sig i kriminella miljöer. Det finns ingen tydlig struktur inom socialtjänsten kring akut skydd för den som hotas till livet på grund av en anhörigs kriminalitet. Det krävs en tydlighet om hur ansvarsfördelning ser ut när det gäller kostsamma åtgärder som skyddade adresser dit människor kan flyttas akut, eller långvarigt stöd för den som har en kvarvarande hotbild. Tyvärr kommer inte de, av förvaltningen, namngivna åtgärderna komma till rätta med det.

Farsta stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Kjell Backman m.fl. (S) och Marre Mayr m.fl. (V) enligt följande.

Att nämnden föreslår kommunfullmäktige att tillstyrka motionen.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Rashid Mohammed m.fl. (V) och Anna Jonazon m.fl. (S) enligt följande.

1. Att nämnden bifaller motionen om skydd till anhöriga
2. Att därutöver anföra:

Det är glädjande att förvaltningen delar vår uppfattning om att anhöriga till personer som befinner sig i kriminell livsstil ska erbjudas adekvat stöd och skydd. Vi vill återigen betona vikten av att staden, tillsammans med rättsväsendet, måste göra allt för att de familjemedlemmar som drabbas av gatuvåldet, och som har en närstående som rör sig i kriminella miljöer, ska känna sig trygga med att de erbjuds hjälp. De får inte lämnas ensamma i en oerhört svårhanterlig och traumatisk situation.

Skjutningarna och våldet fortsätter öka. Vi vet att 2020 var ett rekordår i antalet skjutningar i region Stockholm och 23 personer dog i samband med skottlossningar. Det är människoliv som fortsätter att skördas och våldet kryper nedåt i åldrarna. Barn har flera gånger blivit ofrivilliga vittnen och i vissa fall offer för det grova våldet. Bakom varje skjutning står ännu fler anhöriga, vänner och familjemedlemmar som inte bara sörjer, utan också är rädda och oroade för sin familjs säkerhet. När våldet ökar - ökar också den grupp av människor som direkt berörs och där måste staden gå in och möta behovet av skydd och stöd till anhöriga. Ansvar får inte falla mellan stolarna. Det är oacceptabelt att personer som hotas av kriminella med stort våldskapital inte ska få stöd från samhället. Precis som förvaltningen skriver i sitt svar, är kunskapen om möjlighet till stöd för personer som lämnar kriminalitet och deras anhöriga låg. Vi får i vittnesmål höra hur syskon, vänner och mammor vädjar om hjälp och en trygg plats att vända till sig för att bearbeta vad de har varit med om. Det är dessutom oerhört viktigt att den hjälpen som erbjuds är baserad på kunskap och förståelse i frågan.

Vi ställer oss positiva till förvaltningen pågående arbete kring kommunikationsplanen rörande trygghetsarbetet för att öka kännedomen om de stödinsatser som finns. Men vi vill också poängtera att det behövs mer. Det stöd som finns att få idag räcker inte till när det kommer till skydd för anhöriga till personer som rör sig i kriminella miljöer

Södermalms stadsdelsnämnd

Ersätтарыtrande gjordes av Antonia Simon (Fi) enligt följande.

Om jag hade haft rösträtt hade jag yrkat bifall till motionen.

Det är glädjande att förvaltningen delar vår uppfattning om att anhöriga till personer som befinner sig i kriminell livsstil ska erbjudas adekvat stöd och skydd. Vi vill återigen betona vikten av att staden, tillsammans med rättsväsendet, måste göra allt för att de familjemedlemmar som drabbas av gatuvåldet, och som har en närstående som rör sig i kriminella miljöer, ska känna sig trygga med att de erbjuds hjälp. De får inte lämnas ensamma i en oerhört svårhanterlig och traumatisk situation.

Skjutningarna och våldet fortsätter öka. Vi vet att 2020 var ett rekordår i antalet skjutningar i region Stockholm och 23 personer dog i samband med skottlossningar. Det är människoliv som fortsätter att skördas och våldet kryper nedåt i åldrarna. Barn har flera gånger blivit ofrivilliga vittnen och i vissa fall offer för det grova våldet. Bakom varje skjutning står ännu fler anhöriga, vänner och familjemedlemmar som inte bara sörjer, utan också är rädda och oroade för sin familjs säkerhet. När våldet ökar - ökar också den grupp av människor som direkt berörs och där måste staden gå in och möta behovet av skydd och stöd till anhöriga. Ansvaret får inte falla mellan stolarna. Det är oacceptabelt att personer som hotas av kriminella med stort våldskapital inte ska få stöd från samhället

Vi vet att kunskapen om möjlighet till stöd för personer som lämnar kriminalitet och deras anhöriga låg. Vi får i vittnesmål höra hur syskon, vänner och mammor vädjar om hjälp och en trygg plats att vända till sig för att bearbeta vad de har varit med om. Det är dessutom oerhört viktigt att den hjälpen som erbjuds är baserad på kunskap och förståelse i frågan.

Södermalm saknar i dagsläge en egen insatsgrupp, utan väljer att köpa in en sådan vid behov. Hur ska vi kunna öka kunskap och förståelse inom vår stadsdel då? Hur kan vi öka kännedom om dessa stödinsatser och trygghetsarbete då? Nej, det går inte. Det räcker inte. Vi vill poängtera att det behövs mer.